

education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V1

MODEL 2007

MEMORANDUM

Hierdie memorandum bestaan uit 9 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIP**VRAAG 1: KOERANTARTIKEL**

- 1.1 verantwoordelikheid (EEN WOORD) (1)
- 1.2 A / kwaaddoener (1)
- 1.3 (hulle moet) toesig hou (oor hul kinders se skoolwerk) / die rol van die opvoeder (1)
- 1.4 1.4.1 ONWAAR (1)
- 1.4.1 “(Sy vra) die gemeenskap se hulp (met beplanning)” (Haal ’N GEDEELTE VAN ’N SIN aan) (1)
- 1.5 nie ’n algemene verskynsel nie (’N GEDEELTE VAN ’N SIN) (1)
- 1.6 •metaalverklikkers (1)
•kringtelevisiekameras.(1) (2)
- 1.7 leerlinge sal bang wees om dwelms skool toe te bring / hulle sal uitgevang word / die toetse sal wys dat hulle onder die invloed van dwelms is (Of soortgelyk) (1)
- 1.8 sy gaan ’n vergadering (met skoolbeheerliggame, onderwysvakbonde, nie-regeringsorganisasies en jeuggroepe) (met nog mense / groepe)hou (om verdere beplanning en oplossings vir skolegeweld te bespreek) (1)
- 1.9 Opvoeders kan nie alleen die verantwoordelikheid vir leerders se dissipline aanvaar nie. / Opvoeders het die samewerking van die gemeenskap nodig.(Of soortgelyk) (EEN SIN) (1)
- [11]**
- 1.10 om “nee” te sê vir groepdruk / sê “nee” / om jongmense te waarsku teen groepdruk (Of soortgelyk) (1)
- 1.11 1.11.1 B / ongelukkig (1)
- 1.12 1.12.1 ONWAAR (1)
- 1.12.2 “Bly weg van dinge wat jou ongemaklik laat voel.” (EEN SIN aanhaal) (1)
- 1.13 “Jy moet weet wie jy is en wat jou perke is.” (EEN SIN aanhaal) (1)
- 1.14 julle stel belang in dieselfde goed / julle sal mekaar verstaan as julle oor iets verskil / julle sal mekaar help om die regte keuses te maak / julle sal mekaar help om sterk te staan teen negatiewe dinge (Of soortgelyk) (1)

- 1.15 B / Jy moet daarvan wegbly. (1)
- 1.17 Almal is anders, selfs hulle.(Of soortgelyk) (1)
- 1.16 seuns is gewoonlik bang om emosies te bewys, en hulle wil waaghalsig optree / seuns mag nie sê hulle is bang nie / seuns wil hul dapperheid bewys / seuns beskou dit as 'n swakheid om "nee" te sê / seuns wil deel van die groep word / seuns word grootgemaak met die tipiese beeld van man-wees (Of soortgelyk) (1)
- 1.18 jy kan (daarna) uitgestoot / alleen voel (Of soortgelyk) (1)
- 1.19 as jy getrou aan jou waardes bly / as jy nie doen wat almal doen nie / as jy nie almal navolg nie / as jy by jou besluite staan (Of soortgelyk) (1)
- [11]**
- 1.20 Spec-savers / (*Infinity*-)sonbrille / oogware / (veranderlike) tintlense / lense wat verander volgens die klimaat (1)
- 1.21 om die aandag van die lesers te kry / dit is waarin die lesers sal belangstel / dit is wat hulle (regtig / eintlik) adverteer (Of soortgelyk) (1)
- 1.22 1.22.1 Transitions. (1)
- 1.22.2 Jy spaar R500 (as jy Transitions koop / op 'n ontwerp persoonbril van R1000 of meer). / Transitions is goedkoper. / Jy spaar meer as jy Transitions koop. / Jou (twee) gratis sonbrille is meer werd. (Of soortgelyk) (EEN SIN) (1)
- 1.23 gesin (EEN WOORD) (1)
- 1.24 1.24.1 ONWAAR. (1)
- 1.24.2 Jy kan 'n / jou (populêre) kaart(e) gebruik / Jy kan met 'n / jou (populêre) kaart(e) betaal (Of soortgelyk) (1)
- 1.25 Die manier waarop die foto van die meisie geneem is, wys dat 'n mens se oë (buite) teen die / enige klimaat / son beskerm word. / Die foto is van bo geneem om te wys hoe die lense verander na aanleiding van die weer. (Of soortgelyk) (1)

[8]**TOTAAL AFDELING A : [30]**

AFDELING B: OPSOMMING**VRAAG 2: REIS OORSEE VIR MINDER**

Die opsomming word TWEE keer gelees:

- vir feite en taalfoute.
- vir direkte aanhalings en onvolledige sinne.

FEITE:

- Sien eerste sewe sinne inhoudelik na, al is die sinne in paragraafvorm.
- Regmerk die bokant elke wenk.
- Slegs een wenk per sin word nagesien.
- Indien **geen wenk** inhoudelik reg is nie, kry die kandidaat **nul vir sowel die getal woorde as vir taal**.

FEITE (F) [7]

Feite korrek	Maksimum Taalpunt(e)
Geen feite korrek nie	Maksimum taalpunt: 0
Een tot drie feite korrek	Maksimum taalpunt: 1
Vier en meer feite korrek	Maksimum taalpunt: 2
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Leesteken- en spelfoute word nie gepeenaliseer nie. ✓ Taalfoute word net in korrekte feite gepeenaliseer. ✓ KANDIDATE WORD NET EEN KEER VIR ELKE SOORT FOUT GEPENALISEER. 	

TAAL(T) [2]

Taalfoute	Penaliseer van totaal
Twee tot drie taalfoute	-1
Vier en meer taalfoute	-2

TIPIESE TAALFOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (bv. O/werp + ww. + V/werp)	- Dubbelnegatief
- Tyd, wyse, plek	- Lydende vorm
- Direkte vertaling (moedertaalinfluens)	- Voornaamwoorde
- Woordorde in saamgestelde sinne (Voegwoord 1, 2 en 3)	- Infinitief
- Omgekeerde woordorde	- Vreemde woorde

DIREKTE AANHALING (A)

Direkte aanhalings/nie eie sinne nie	Penaliseer van totaal
Twee tot drie direkte aanhalings	-2
Vier en meer direkte aanhalings	-3
Indien vier of meer direkte aanhalings, word geen taalpunt toegeken nie.	NUL VIR TAAL

NIE VOLSINNE NIE (V)

Nie sinne nie	Penaliseer van totaal
Twee tot drie feite nie in sinne nie	-2

Vier en meer feite nie in sinne nie	-3
-------------------------------------	----

NEERSKRYF VAN PUNTE

	KODE	PUNT	
Getal feite korrek	F	7	Maks = 7
Taalfoute	T	2	Maks = 2
Woorde aangedui/ nie lengte oorskry nie (meer as 80 woorde)	W	1	Maks = 1
Subtotaal		10	
Direkte aanhalings	A	-3	Maks = - 3
Nie volsinne nie	V	-3	Maks = - 3
TOTAAL – (A en/of V)		10 – 6	=4

Voorbeeld:

1. Dis hard werk om 'n troeteldier te kies.	✓	T
2. Dis harde werk en dit vra tyd en geduld om troeteldiere groot te maak.	✓	A
3. Kies 'n troeteldier wat by jou gesin pas.	✓	
4. Moet 'n hond kies wat van mense hou.	✓	V
5. Gaan koop 'n veearts.	x	
6. Maak tyd vir jouself.	x	
7. Verwyder gevaarlike voorwerpe. (49 woorde)	✓	

	KODE	PUNT
Getal feite korrek	F	5
Taal	T	2
Woorde aangedui / lengte nie oorskry nie (nie meer as 70 woorde nie)	W	1
Subtotaal		8
Direkte aanhalings	A	0
Nie volsinne nie	V	0
TOTAAL – (A en / of V)	8-0	8

[10]

- Die klem val hier op die **donkergedrukte** hoofgedagtes en **NIE** op die **moontlike verwerking** van die teks **NIE**.

Direkte aanhaling uit teks	Moontlike verwerking
1. Dink daaraan om na 'n kleiner lughawe naby 'n groot stad te vlieg. As jy Brittanje toe gaan, kan jy eerder na die Gatwick–lughawe toe vlieg. as om direk na die Heathrow-lughawe te vlieg. Dis 'n halfuur per trein van Sentraal–Londen af.	Beplan jou vlug wanneer jy oorsee gaan. (7) óf Vlieg liever / eerder na 'n kleiner lughawe buite 'n groot stad. / Moenie na 'n groot lughawe in 'n stad vlieg nie. (10)
2. Hou jou oë oop vir spesiale vliegaanbiedings, maar onthou om seker te maak dat die gekwoteerde pryse belasting en kostes soos die reisagent se foie insluit.	Wees op die uitkyk vir spesiale aanbiedings / vlugte . (7) óf Maak seker dat spesiale (vlieg)aanbiedings alle kostes insluit . (8)
3. Laat die internet vir jou werk. Jy kan die goedkoopste aanbiedings soek op webtuistes soos <i>expedia.com</i> of <i>hotels.com</i> .	Gebruik die internet om goedkoop aanbiedings te soek. (8)
4. As jy 'n motor wil huur, bespreek vooraf die goedkoopste motor. Moenie wag totdat jy daar is nie. Ekonomiese klas motors is nie altyd op die dag beskikbaar nie en jy sal dan outomaties 'n beter motor kry teen dieselfde prys.	Bespreek voor die tyd 'n ekonomiese (klas) / die goedkoopste motor . (7) óf As jy vooraf die goedkoopste / ekonomiese (klas) motor bespreek , kan jy daar miskien 'n beter motor kry . (15)
5. Probeer om jou kos nie op duur plekke soos lughawens en populêre toeristeplekke te koop nie. Supermarkte in plaaslike inkopieplekke is goedkoper en jy kan jou kos saamdra.	Koop kos by supermarkte / goedkoop plekke. (4)
6. Beplan jou program sodat jy van nagtreine gebruik maak om tussen die plekke te reis waar jy wil wees. Op hierdie manier spaar jy die koste van 'n hotelkamer.	Ry / reis in die nag . (4)
7. As jy beplan om 'n tydjie op een plek te bly, dink daaraan om 'n woonplek te huur of om jou woonplek uit te ruil. Deur agentskappe soos www.homelink.org en teen 'n tarief van R 1000 kan jy jou woonplek laat registreer.	Jy kan jou woonplek uitruil of huur . (7)

TOTAAL VIR AFDELING B: 10

TOTAAL AFDELING B: [10]

AFDELING C : TAAL**VRAAG 3 : STROKIESPRENT**

- Indien die woorde met hoofletters aangebied word, is dit korrek.
- Waar keuses aangebied word, word verwag dat die kandidaat die antwoord korrek oorskryf.

NR.	ANTWOORD	NKV ONTLEDING
3.1	toekoms	Antoniem
3.2	tuinwerker / tuinhulp / tuinier	S.nw. > persoonsnaam
3.3	lewenstyl	Samestelling
3.4	skatryk / stinkryk	B.nw. : intensiewe vorm
3.5	daarvoor	Aanw. vnw.
3.6	verras	S.nw. > ww.
3.7	te	Voorsetsel
3.8	onmiddellik	Sinoniem
3.9	skokkende	Teenwoordige (onvoltooide) deelwoord as b.nw. attr.
3.10	slegte	B.nw. : attributief
3.11	reaksie	Ww. > s.nw.
3.12	ontsteld	Woordkeuse: korrekte spelling
3.13	neseiertjie	S.nw. : verkleining
3.14	weet	Woordkeuse: verwarrende woordgroepe
3.15	gesweet	Woordkeuse: idiomatiese uitdrukking voltooi
3.16	sewentien	Telwoord uitskryf
3.17	geleenthede	S.nw. : meervoud
3.18	nl.	Afkorting
3.19	geneem	Woordkeuse: ww. in vaste verbinding

3.20	soggens	Bw. van tyd: een woord
------	---------	------------------------

[20]

STROKIESPRENT

NR.	ANTWOORD	NKV-ONTLEDING	PUNTE
3.21	... hulle 'n gelukkige kersfees toe te wens (sp.) (1).	Infinitief met om ...deeltjieww. + te + deeltjieww.	(1)
3.22	... hy gaan (1) Durban toe.	Vgw.1: ww. tweede plek in sin	(1)
3.23	... hierdie jaar skielik Durban toe (1).	Bywoordelike bepaling van tyd, wyse en plek	(1)
3.24	... nêrens (1) sien nie (1).	Ontkennende vorm: ... êrens > nêrens ... nie	(2)
3.25	... vra hy (1) waar die taxi is	Vgw. 2 verbind sinne , dus skryf eerste ww. uit sin 2 direk na die vgw. en voltooi sin 2 sonder enige verdere verandering in woordorde	(1)
3.26	... aangebreek (Sp.) (1)	Verlede tydsvorm van ww.: deeltjieww.	(1)
3.27	... hy gesteel is (1).	Vgw. 3 verbind 2 sinne, dus skryf ww. uit sin 2 aan einde van sin 2 en voltooi sin sonder enige verdere verandering in woordorde	(1)
3.28	, ... is hy (1) dadelik kwaad!	Vgw. 3 begin sin, dus skryf eerste ww. uit sin 2 direk na die komma en voltooi sin 2 sonder enige verdere verandering in woordorde.	(1)
3.29	... gaan Hêppie (1) nou geld verdien?	Stelsin > vraagsin	(1)
3.30	... onpadwaardig (1) (Sp.)!	Negatiewe > positiewe stelling	(1)
3.31	... die diewe weggeroep het (1), ...	Vgw. 3 begin sin, dus skryf eerste ww. uit sin 1 aan einde van sin 1 in korrekte volgorde	(1)
3.32	... ver te kom (1) nie.	Infinitief met behoort ... te + ww.	(1)
3.33	... gaan gevang word (1) deur die verkeerspolisie (1). óf ... gaan [deur die verkeerspolisie (1)] gevang word (1).	Lydende vorm teenwoordige tyd met gaan ... vang > gaan ... gevang word ... deur die verkeerspolisie	(2)
3.34	bedelbrief / bedelbord / bedelplakkaat (Sp.)	Woordeboekgebruik: kan eie woord skep na aanleiding van <i>bedelbrief</i>	(1)
3.35	... hy (1) mos nie baie geld gaan maak (1) nie....	Direkte > indirekte rede met pers. vnw. jy > hy en met vgw. 3 skryf wwe. aan einde van sin voor in korrekte volgorde met dubbelnegatief nog heel laaste	(2)

3.36	... oral (staan) op die straathoeke (staan) (1)!	Betr. vnw. as vgw.3, skryf ww. aan einde van sin voor of na voorsetselgroep	(1)
3.37	“Hêppie, jy is mal!” / “Hêppie, ek kan nie glow at ek hoor nie!” / “Hêppie, die vakansiegangers het nie geld by hulle in die see niejy!” (Of soortgelyk)	Korrekte woordorde en sin spreek skok uit (1) Korrekte leestekens (1)	(2)

TOTAAL VIR AFDELING C: 40

GROOTTOTAAL: 80